

28

PTPOST

Collect

ZOMER 2001 | f 2,95

Kunst rond 1900

In dienst van de samenleving

NIEUWE POSTZEGELS

Internationaal Jaar van Vrijwilligers

Max Euwe

Zomerzegels

De wereld verandert voortdurend. U zult merken dat veranderingen ook hun 'stempel' op onze postzegels drukken. In de 19e eeuw verandert de kunst ingrijpend door de opkomst van een nieuwe kunststroming. De kunstwerken die hieruit voortkwamen, vindt u terug op het postzegelvelletje 'Nieuwe Kunst 1890 - 1910'. Schaker Max Euwe bracht met zijn enige Nederlandse wereldkampioenschap een verandering in de Nederlandse schaaksport teweeg. Dit jaar is het een eeuw geleden dat Euwe geboren werd en dat is voor ons dan ook reden genoeg om twee postzegels aan deze schaakgrootmeester te wijden. Ook de puzzelprijs sluit aan op het thema schaken: voor de winnaar is er een marmeren schaakspel.

Voor de Ouderenzegels dit jaar ook een verandering, zij zullen verder gaan onder de naam Zomerzegels. Zomer is de tijd van bloemen en lekker werken in de tuin. Vandaar dat het thema voor de Zomerzegels de komende jaren 'Tuinen in Nederland' is.

Ruud de Jong, directeur
Consumentenmarkt

Nederlandse kunst tussen 1890 en 1910 <i>Kunst in dienst van de gemeenschap</i>	4
Nieuwe postzegeluitgiften <i>Postzegelemisseries tot en met mei</i>	6
Kasteeltuinen Arcen <i>Interview met vrijwilliger Han Assink</i>	8
Column Boudewijn Büch	10
Actueel <i>Het laatste nieuws van de Collect Club</i>	11
Vragenrubriek	12
Collect Club-aanbiedingen <i>Kasteeltuinen Arcen en TV Toys Dieren</i>	14
Puzzel	15
Unieke collectie vorstinnenpostzegels	16
Servicepagina	17
Abonnementen	18
Shop-pagina's	20
Assortimentsoverzicht	32

Cover-detail uit 'Kalenderblad van augustus 1903', van T. van Hoytema.

COLOFON

Collect® nr. 28/zomer 2001 is een uitgave van Koninklijke PTT Post BV. Redactie Collect, Kamer 1143, Postbus 30250, 2500 GG, Den Haag. | Adreswijzigingen, bestellingen en abonnementen: PTT Post, Collect Club, Postbus 30051, 9700 RN, Groningen. Telefoon: (050) 586 12 34. Fax: (050) 586 31 11. | Uitgever: ©Koninklijke PTT Post BV. | Redactie en productie: Media Partners, Stroombaan 4, 1181 VX, Amstelveen. | Vormgeving: Van Santen Design. | Fotografie en illustratie: ABC Press, Fotostock, Kröller-Müller Museum, P&I, Rijksmuseum Amsterdam. | Alle aanbiedingen gelden zolang de voorraad strekt. De producent heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Wie meent nog zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich tot de producent te wenden. | Collect wordt kosteloos toegezonden aan leden van de Collect Club van Koninklijke PTT Post BV. | Losse verkoopprijs: f 2,95. | ISSN 1381-0561.

Nederlandse kunst rond 1900

Mooie dingen maken voor de gemeenschap

Eind 19e eeuw brak een nieuwe fase in de Nederlandse kunst aan, de Nieuwe Kunst, waaronder de gemeenschapskunst. Kunstenaars als Jan Toorop, Hendrik Petrus Berlage en Johan Thorn Prikker ontwikkelden een nieuwe vormtaal en streefden ernaar met hun kunst de wereld beter en mooier te maken.

Voor werken van Nederlandse kunstenaars van naam worden soms astronomische bedragen betaald. De schilderijen van kunstenaars als Van Gogh en Rembrandt brengen op veilingen enorme bedragen op. Voor het schilderij 'Portret van een heer in een rode wambuis' van Rembrandt werd eerder dit jaar dertig miljoen gulden betaald, en in 1987 bracht de 'Zonnebloemen' van Van Gogh een slordige veertig miljoen dollar op. Bij de prijzen van die 'toppers' lijken de opbrengsten van

het werk van de wat minder bekende kunstenaars in het niet te vallen. Toch zijn ook daar de 'koersen' de laatste jaren fors gestegen, weet kunsthistoricus Teio Meedendorp. "De opbrengsten op veilingen van werken van laat 19e-eeuwse kunstenaars als Jan Toorop en Joseph Mendes da Costa zijn in een bestek van jaren soms wel vertienvoudigd." En al is de geldelijke waarde van een kunstwerk zeker niet maatgevend voor de kunsthistorische waarde, het tekent wel de groeiende waardering voor de kunst van het einde van de 19e eeuw.

Gemeenschapskunst

"Die toenemende erkenning is niet meer dan terecht," vindt Meedendorp. Hij heeft zich gespecialiseerd in de kunst van rond 1900 en bereidt een proefschrift voor over de relatie tussen de kunst uit deze jaren en de belangstelling voor kleine, religieuze bewegingen, zoals het spiritisme en de theosofie. "De kunst uit deze periode wordt ook wel de Nieuwe Kunst genoemd," legt Meedendorp uit. "Het nieuwe is dat kunstenaars op zoek gaan naar een nieuwe vormtaal en zich steeds meer losmaken van het realisme. Wat

Afbeelding links: 'O grave, where is thy victory' van Jan Toorop.

Grote foto: kunsthistoricus Tejo Meedendorp voor een glas-in-loodraam in de Beurs van Berlage, een karakteristiek voorbeeld van Nederlandse kunst rond 1900.

Afbeelding hierboven: 'De Bruid' van Johan Thorn Prikker.

mij daarin vooral boeit, is dat niet alleen de stijl, maar ook de visie op de rol van de kunstenaar verandert. De kunstenaar geeft voortaan niet alleen de werkelijkheid weer, maar heeft er ook een mening over."

Zo waren toonaangevende kunstenaars als Berlage en Roland Holst van mening dat kunst, net als in de Middeleeuwen, meer geïntegreerd diende te worden in de samenleving. Zij waren de voorvechters van de zogenaamde gemeenschapskunst, een stroming waarin de kunst de gemeenschap dient en moet bijdragen aan een mooiere en betere wereld. Naast de geijkte kunstgenres als de schilder- en beeldhouwkunst kwam er meer aandacht voor architectuur en voor het ontwerpen van affiches en gebruiksvoorwerpen. Toorop maakte reclameaffiches en muurschilderingen, Lebeau maakte ook boekbanden en Van der Hoef ontwierp sier- en gebruiksartewerk voor keramiekkabrikanten. Zo kreeg kunst een zekere functionaliteit voor de samenleving.

Beurs van Berlage

De aanhangers van de gemeenschapskunst werkten vaak nauw met elkaar samen. Een bekend voorbeeld is de Beurs van Berlage in Amsterdam, die ontworpen is door de architect Berlage. De wandschilderingen, beeldhouwwerken, glas-in-loodramen en tegelta-bleaus werden gemaakt door geestverwanten van Berlage, zoals Lambertus Zijl, Joseph Mendes da Costa, Antoon Derkinderen en Jan Toorop.

"Hun streven kwam er simpel gezegd op neer mooie dingen te maken voor de gemeenschap," aldus Meedendorp. "Dat was natuurlijk een prachtig ideaal. In de praktijk bleek het niet altijd zo eenvoudig om dat ideaal te verwezenlijken. Veel van deze kunstenaars hielden er socialistisch getinte denkbeelden op na en wilden met hun kunst een breder publiek bereiken. Maar ze waren uiteindelijk toch aangewezen op rijke opdrachtgevers."

Geestelijke vernieuwing

Niet alle kunst uit deze periode valt onder de noemer gemeenschapskunst. Er waren ook kunstenaars die op een

meer eigen en ingetogen wijze te werk gingen en hun uiterst persoonlijke visie op het leven en de wereld voorop stelden. Maar ook bij hen was er sprake van een duidelijke drang naar vernieuwing. "Die lag wel meer in de spirituele hoek," aldus Meedendorp. "Aan het eind van de 19e eeuw raakten vertrouwde denkbeelden over godsdienst en wetenschap aan het wankelen. Tal van kunstenaars wilden met hun werk invulling geven aan de behoefte aan nieuwe geestelijke waarden."

Dat geldt bijvoorbeeld voor 'O grave, where is thy victory' van Toorop. In dit somber getoonzette werk tekende hij twee engelachtige vrouwenfiguren die, onder de ogen en handen van een kwaadwillende groep mannen, een doornentak van het ontzielde lichaam van een jonge vrouw verwijderen om haar aldus te verlossen van het kwaad. Zelf voelt Meedendorp zich vooral aangesproken door het werk van Thorn Prikker. "Zijn werk is in Nederland niet zo bekend, maar het is buitengewoon boeiend. Hij heeft een heel typische, suggestieve manier van werken. Neem bijvoorbeeld 'De Bruid': een schilderij dat vol zit met verwijzingen naar kathedraalen en andere religieus getinte symbolen. Gestileerde bloemen, die wel doodskoppen lijken, 'kruipen' over het gewaad van de bruid, die onder andere door een schitterend slingerende lijn met de gekruisigde Christus wordt verbonden. Door de fraaie lijnvoering en die typische stippeltechniek die Thorn Prikker gebruikt voor de partijen in de achtergrond, blijf je ernaar kijken."

Hoop op een betere wereld

Bij veel van de kunstenaars uit deze jaren leefde de hoop dat de nieuwe, 20e eeuw een betere wereld zou brengen. Helaas boorde de Eerste Wereldoorlog die hoop de grond in, en de periode van de Nieuwe Kunst ontwikkelde zich niet verder. Vanaf de jaren twintig zou de abstracte kunst opkomen en aan zijn zegetocht beginnen, met kunstenaars als Kandinsky, Picasso en Mondriaan. "De basis daarvoor werd echter wel gelegd door de Nieuwe Kunst," aldus Meedendorp. "En dat maakt de periode van rond 1900 eens te meer bijzonder." ●

Max Euwe

3 april 2001

Op 20 mei was het honderd jaar geleden dat Max Euwe (1901-1981) geboren is. Ter gelegenheid hiervan geeft PTT Post een postzegelvelletje met twee verschillende postzegels uit. Max Euwe is de enige wereldkampioen schaken die ons land ooit heeft voortgebracht. Euwe is geboren in Amsterdam. Zijn ouders speelden vaak schaak en zo maakte hij al op jonge leeftijd kennis met dit spel. Op zijn twintigste won Euwe zijn eerste landstitel, een prestatie die hij nog twaalf keer zou neerzetten. In 1929 werd Euwe wereldkampioen amateurschaken. In 1935 versloeg hij na dertig zinderende partijen de Russische wereldkampioen Aljechin. Deze spannende wedstrijd, in de schaakwereld beter bekend als de 'Parel van Zandvoort', maakte hem tot de eerste Nederlandse wereldkampioen schaken. Euwe was leraar wiskunde en won, naast vele schaakpartijen, zelfs het Europees kampioenschap boksen in de klasse amateur zwaargewichten. Na zijn pensioen is Euwe acht jaar president geweest van de wereldschaakbond. Ook schreef hij ruim honderd schaakboeken.

De ontwerper van de postzegels, Rutger Fuchs, koos ervoor om op de ene postzegel de winnende stelling uit de partij tussen Euwe en Aljechin af te beelden, en op de andere een afbeelding van Euwe zelf. Rutger Fuchs is sinds 1992 zelfstandig ontwerper en werkt voornamelijk voor culturele instellingen.

Internationaal Jaar van Vrijwilligers 2001

3 april 2001

Het jaar 2001 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van Vrijwilligers. Wereldwijd zal er het hele jaar door aandacht worden besteed aan vrijwilligers en vrijwilligersactiviteiten. Een kwart van de

Nederlanders doet vrijwilligerswerk. Om deze miljoenen mensen eens extra in het zonnetje te zetten geeft PTT Post een speciaal postzegelvelletje met twee verschillende postzegels uit. De ontwerpster, Floor Koomen, is geïnspireerd door het spel met de woorden 'belangrijk' en 'belangeloos'. Daarnaast wordt het vanzelfsprekende karakter dat vrijwilligerswerk uitstraalt, duidelijk zichtbaar op de foto's. De ingetogen foto's van vrijwilligers in alledaagse situaties zijn genomen door Maarten Schaik.

Zomerzegels

24 april 2001

Van 1936 tot 1993 werd elk jaar een velletje Zomerzegels uitgegeven. De bedoeling van de bijslag op de Zomerzegels was het inzamelen van geld voor Culturele en Sociale zorg. Na 1993 werden de Zomerzegels omgedoopt tot Ouderenzegels. Vanaf dit jaar gaan de Ouderenzegels echter toch weer verder onder hun oude naam Zomerzegels. Deze naam blijkt namelijk meer naamsbekendheid te genieten en spreekt bovendien een breder algemeen publiek aan.

Als thematische invulling voor de komende jaren is gekozen voor 'Tuinen in Nederland'. Dit jaar is het onderwerp 'Kwekerijtuinen'. Van de vele kwekerijtuinen die Nederland rijk is, zijn er zes uitgekozen. Aan drie tuinen werkten architecten met internationale faam, waaronder de ontwerper van de Floriade 2002, Nick Roozen.

Piet Gerards, ontwerper van postzegels, beeldde van elke tuin het meest karakteristieke element af. Dit element is gecombineerd met een in de tuin voorkomende plant. De Zomerzegels worden uitgegeven in de vorm van een postzegelvelletje met zes verschillende postzegels. De Zomerzegels zijn ook verkrijgbaar als schapverpakking met dertig postzegels van drie verschillende ontwerpen. De bijslag van 40 cent komt ten goede aan het Nationaal Fonds Ouderenhulp. Jaarlijks besteedt het Fonds de opbrengst aan honderden belangrijke projecten voor hulpbehoevende ouderen.

J. Romme, directeur Stichting Nationaal Fonds Ouderenhulp: "Na negen jaar zijn de Zomerzegels weer terug van weggevoerd. Een benaming met zoveel positieve uitstraling die nog zó ingeburgerd was, dat wij aan de directie van PTT Post hebben gevraagd deze weer te mogen gebruiken. Daar was men zeer snel enthousiast voor het idee. Er is gekozen voor het zomerse thema 'tuinen en bloemen'. Dit is schitterend tot zijn recht gekomen in de ontwerpen van Piet Gerards. Het zijn Zomerzegels geworden waar wij trots op zijn en waarvan wij verwachten dat ze goed zullen verkopen. Ten behoeve van ouderen die onze steun nodig hebben. De Zomerzegel is weer terug!"

Nieuwe Kunst 1890 - 1910

15 mei 2001

Twee jaar geleden is PTT Post begonnen met de uitgifte van een reeks postzegels over kunst uit Nederland. In navolging van de postzegelvelletjes 'Tien uit de Kunst' en 'Tien uit het Rijksmu-

seum', is dit jaar voor het thema 'Kunst rond 1900' gekozen. Het kunstaanbod uit deze periode is erg breed, daarom is de aandacht vooral gericht op het laatste decennium van de 19e en het eerste decennium van de 20e eeuw, waarbij de opkomst van de Nieuwe Kunst centraal staat. Kenmerk van deze nieuwe stroming is het naar elkaar toegroeien van verschillende kunstvormen. Er ontstaat een integratie tussen kunst en samenleving. Door de Industriële Revolutie ontstonden nieuwe technieken, waarmee ook kunstenaars gingen experimenteren. Zo gingen schilders affiches ontwerpen, en maakten architecten gebruiksvoorwerpen. De postzegels zijn ontworpen door Erik Wong. Hij beeldde werk af van onder andere Berlage, Hoytema, Roland Holst, Toorop en Thorn Prikker. De werken zijn afkomstig uit kleinere, Nederlandse musea.

NOG TE VERWACHTEN

Dit jaar staan de volgende uitgiften nog op het programma:

2 juli
Euro

12 oktober
KVGGO

28 augustus
Cartoon

6 november
Kinderpostzegels

25 september
Verrassingszegel

27 november
Decemberzegel™

12 oktober
150 Jaar Nederlandse
postzegels

In volgende nummers van
Collect komen deze uitgiften
uitgebreid aan de orde.

Kasteeltuinen Arcen

Kleurrijk decor voor plant en dier

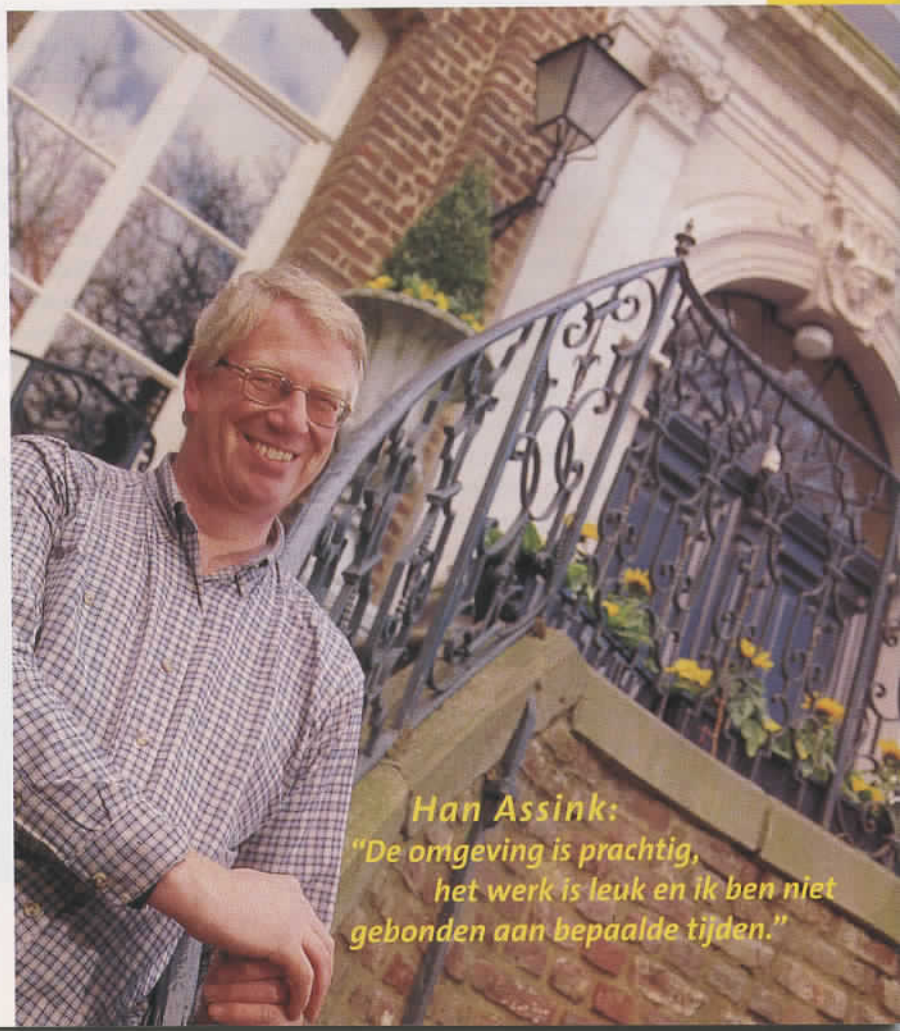
Vrijwilligers en tuinen: twee thema's waar dit voorjaar postzegelmissies aan zijn gewijd. Collect ging op zoek naar een vrijwilliger die actief is in een professionele plantentuin. We kwamen terecht bij Han Assink, adviseur van de Kasteeltuinen van Arcen. Niet alleen planten trekken er zijn aandacht, maar ook exotische diersoorten.

Han Assink, 53 jaar, werkte jarenlang als landbouwkundige in verschillende dierentuinen, onder andere in Blijdorp Rotterdam. Tegenwoordig doet hij het rustiger aan, maar is hij nog steeds actief als freelance adviseur op dat gebied. Toen de directie van Kasteeltuinen Arcen zo'n acht jaar geleden besloot om ook dieren een plaats te geven in het tuinpark, werd de hulp van Han ingeroepen. Als onbetaald vrijwilliger, welteverstaan. "Ik woon toevallig zelf in Arcen, een kleine gemeenschap, waar iedereen elkaar kent. Ik kende dan ook de directie, en het was logisch dat men mijn hulp als specialist inriep. Die link was snel gelegd."

Sindsdien adviseert hij de directie over de flora en fauna op het terrein van Arcen. De missie van Han is het zichtbaar maken van de relatie tussen planten en dieren in het park. "In de natuur leven ze naast en met elkaar, ze zijn afhankelijk van elkaar. Die relatie willen wij in het park op een zo natuurlijk mogelijke manier zichtbaar maken," legt Han uit.

Geen dierentuin

Arcen herbergt weliswaar bijzondere dieren, maar het park is uitdrukkelijk geen dierentuin.

Han Assink:
"De omgeving is prachtig, het werk is leuk en ik ben niet gebonden aan bepaalde tijden."

Kasteeltuinen Arcen: sinds 1653

Het prachtige slot dat de toegang tot de kasteeltuinen vormt, werd in 1653 gebouwd door Maurelius van Geider, heer van Arcen. Tot vlak voor het begin van de 20e eeuw werd het 32 hectare grote landgoed binnen adellijke families doorverkocht of vererfd. In 1917 vestigde de Duitse kunstschilder en professor Friedrich August Deusser zich in het kasteel. Hij verbouwde het koetshuis tot atelier en woonde tot 1931 in het kasteel. Tijdens de Tweede Wereldoorlog bood het slot onderdak aan soldaten, die meubilair en kozijsen gebruikten als brandstof voor de open haard. Het vervallen kasteel en landgoed werden in 1976 verkocht aan de Stichting Het Limburgs Landschap, dat tien jaar later de gebruiksrechten van het landgoed overgaf aan Kasteeltuinen Arcen b.v. De restauratie van de gebouwen en de aanleg van de tuinen werden voortvarend ter hand genomen. De landschapsarchitecten die tekenden voor het ontwerp van de tuin, hebben er naar gestreefd de oorspronkelijke sfeer zoveel mogelijk te behouden.

Han: "Zoals Artis een bijzondere dierentuin met mooie planten is, zo is Arcen een bijzondere plantentuin met mooie dieren. We vinden het leuk om de bezoeker te verrassen met dieren op verschillende plekken. We hebben bijvoorbeeld ara's in de klimrozentuin zitten.

Dat zijn van die grote felgekleurde papegaaien, precies zoals kinderen zich een papegaai voorstellen. Ara's klimmen graag, hun poten en snavel zijn daar helemaal op aangepast. Wanneer in mei en juni de rozen bloeien, levert dat natuurlijk een prachtig kleurenschouwspel op."

De rozentuin is trouwens één van Hans lievelingsplekjes in het park. "Het rosarium wordt omzoomd door oude cederbomen, en aan de andere kant loopt een ouderwetse berceau, zo'n prachtige volle beukenhaag, waar de kasteelheren en -dames vroeger hun wandelingetjes maakten. De barokke vijver met de waterval en de bloeiende rozen, die toch eigenlijk symbool staan voor het hele fenomeen 'bloem': dat is echt prachtig."

Vroeger in het jaar is Han het liefst in het gedeelte van het park dat wordt aangeduid met de term Lommerrijk: "Daar staan veel bijzondere berkensoorten. In het vroege voorjaar kan het licht heel mooi door de nog kale takken heen schijnen."

Natuurlijke verblijven

Han begeleidt de gediplomeerde dierenverzorgers in het park, geeft informatie aan een breed publiek en ontwikkelt dierenverblijven die passen in het park. Overal in het park zijn de resultaten van zijn inspanningen te vinden. Behalve de ara's in de klimrozentuin zijn er ook herten in het bos. En ringstaartmaki's uit Madagascar, doodshoofdaapjes, nijlgau-antilopen en nog veel meer dieren, hebben hun natuurlijke plaats in het park gekregen.

Han zorgt ervoor dat de dieren leven in een verblijf dat in alle opzichten passend is. "Zowel voor de dieren, als ook voor de natuurlijke omgeving van het park. Geen hokken, hekken en gaas, maar verdekt opgestelde verblijven met mooie beplanting en natuurlijke barrières." Daarnaast ziet hij toe op een verantwoorde voeding en verzorging van de dieren.

In de belangstelling

Belangrijk en belangeloos: die twee woorden geven de kern van vrijwilligerswerk heel treffend aan. Vrijwilligers over de hele wereld doen hun werk met veel toewijding en plezier. Ook Han Assink. Het feit op zich dat hij als vrijwilliger actief is, speelt voor hem nauwelijks een rol. Wel dat hij dat doet in de Kasteeltuinen in Arcen. In de dagelijkse praktijk geniet hij volop van zijn aanwezigheid in het park. "De omgeving is prachtig, het werk is leuk en ik ben niet gebonden aan bepaalde tijden. Soms kom ik hier twee weken niet en dan ben ik opeens twee dagen bezig. Ik heb me nooit gerealiseerd dat ik ook hoor bij die groep vrijwilligers die dit jaar in het middelpunt van de internationale belangstelling staat!" ●

Collect Club-aanbieding Arcen

Wilt u zelf de Kasteeltuinen bezoeken? Kijk dan op pagina 14 van dit nummer voor een speciale aanbieding.

Een potje schaken in Australië

Bijna was ik het vergeten, maar kort geleden was ik er opeens weer helemaal thuis. In de Australische postkantoren, namelijk. De postkantoren aan de andere kant van de wereld zijn ruim, gezellig en verkopen een ongelooflijke hoeveelheid spullen. Het was mij tijdens eerdere bezoeken aan Australië al opgevallen: dat de postkantoren in het land van kangoeroes en koala's niet alleen als pure verkoopwinkel, maar ook als sociaal trefcentrum fungeren. In het hoekje filatelie

staan altijd enkele mensen geïnteresseerd gebogen over nieuwe zegels, bij de kantoorartikelenafdeling heerst aangenaam geroezemoes en bij de eigenlijke balie wordt vooral gelachen. Ik zal niet zeggen dat de Australische post goedkoop is, maar hun kantoren zijn ongelooflijk gezellig en je kunt er de vreemdste dingen kopen.

In kleine dorpen en nog kleinere gehuchten is het postkantoor zelfs een soort alternatief café. Weliswaar wordt er geen drank geschonken, maar verder kun je er van alles doen en beleven. In menig kantoor heb ik een zitje aangetroffen en ik heb verscheidene malen oudere heren tussen de postzegels en de pakjesweegschaal een potje zien schaken. De laatste jaren zijn we in Nederland wat betreft de sluitingstijden van winkels - in elk geval in de grote steden - nogal verwend geraakt, maar in Australië zijn verreweg de meeste winkels om 17.30 uur gesloten en vervolgens potdicht. En diezelfde winkels gaan pas weer de volgende ochtend open, bij voorkeur niet eerder dan om 10.00 uur. Zo nu en dan is er in een grote stad een boekhandel geopend tot 20.00 uur, maar dat noemen zelfs Australiërs dan verwennerij. De enige nering die qua openingstijden zeer ruim bemeten is, is de postkantorenbranche. En dat komt natuurlijk ook omdat een postkantoor, vooral op het Australische platteland, meer is dan een postzegelautomaat. Natuurlijk heeft de Australische post ook zijn eigenaardigheden (zo is bijvoorbeeld nergens de 'fragile'-sticker te krijgen en hanteert men een absoluut verwarrend tarievenstelsel met - zo lijkt het tenminste - een miljoen mogelijkheden), maar de charme wint het toch van de zo nu en dan optredende gekkigheid.

Het leukste maakte ik, lang geleden, in een postkantoor in Zuid-Australië mee. Het was eindelijk sluitingstijd geworden. Ik stond nog wat te neuzen in het filatelistische hoekje toen mij werd gevraagd om het kantoor te verlaten omdat men ging sluiten. Twee oudere heren die zaten te schaken, stapten van hun tafeltje op, maar lieten hun schaakbord en -stukken staan. "Morgen maken we ons spelletje af," riepen ze tegen de kantoorhouder. Die gaf de twee heren een hand, zei: "Gezellig, dan zie ik jullie morgenochtend weer" en sloot af. Kijk: het postkantoor als schaakkantoor en filatelistisch centrum met gemakkelijke openingstijden - dát vind ik nu iets om van te genieten.

Boudewijn Büch

Boudewijn Büch

Postzegels verzamelen is springlevend

Kort geleden berichtten de media over 'het uitsterven van de postzegelverzamelaar' in Nederland. Deze melding was gebaseerd op het dalend aantal bezoekers op postzegelbeurzen. Een heel andere conclusie trekt PTT Post uit een recent onderzoek naar het aantal postzegelverzamelaars in Nederland. Hieruit blijkt dat op dit moment ruim één miljoen Nederlanders postzegels verzamelen! Ter vergelijking: in 1994 telde Nederland nog geen 800.000 postzegelverzamelaars.

De uitkomst van dit onderzoek ligt ook veel meer in lijn met de ontwikkelingen die de Collect Club van PTT Post zelf ervaart. De laatste maanden is de groei bij de Collect Club zó hard gegaan, dat helaas niet altijd kon worden voldaan aan de beloofde levertijd of een snelle beantwoording van de telefoon. Inmiddels zijn er diverse verbeteringen doorgevoerd, zoals de aanschaf van een nieuwe telefooncentrale. Bovendien zal de Collect Club na de zomer een groter pand in Groningen betrekken, waardoor we beter berekend zijn op de groei. Volgens de Collect Club is postzegels verzamelen in Nederland springlevend!

Baliefrankeermachine

Vanaf 1 juli a.s. worden op postkantoren geen postzegels per stuk meer verkocht. Vanaf dat moment kunt u kiezen uit postzegelboekjes en -velletjes met vijf of tien postzegels, of met grotere hoeveelheden. Deze zegels zijn zelfklevend. De postzegelvelletjes met twee en zes zegels zullen dit jaar wel gegomd worden uitgegeven. PTT Post stopt met de verkoop van losse postzegels omdat klanten vaak toch meerdere postzegels tegelijk kopen. Ook verwacht PTT Post dat de wachttijden op het postkantoor hierdoor afnemen. Wanneer iemand een enkel poststuk op het postkantoor wil laten frankeren, wordt hiervoor vanaf 1 juli 2001 een frankeerstrook gebruikt. Deze strook komt uit de baliefrankeermachine die door de baliemedewerker wordt bediend. De stroken zijn zelfklevend en worden altijd direct op het poststuk geplakt. De baliemedewerkers mogen de strook niet aan klanten meegeven. U kunt dus geen losse stroken bij het postkantoor kopen. Voor meer informatie over de baliefrankeermachine verwijzen we de gespecialiseerde verzamelaar naar onze maandelijkse uitgave Collect Plus. U kunt hierop gratis een abonnement nemen door een brief of fax te sturen naar de Collect Club in Groningen.

Uitslag postzegelverkiezing

Ook dit jaar kon u meedoen aan de verkiezing van de 'postzegel van het jaar'. In Collect 27 vroegen we u naar uw favoriete postzegel uit het jaar 2000. De Collect Club werd overstemd met reacties, waarbij al snel drie postzegels favoriet bleken:

1. de Sail-zegels;
2. het postzegelvelletje 'Tien uit het Rijksmuseum';
3. de twee Amphilex-zegels in het velletje '150 Jaar postzegels'.

Na tellen én hertellen kwam '10 x Sail Amsterdam' als overtuigend winnaar uit de bus.

Onder de inzenders van de postzegelverkiezing zijn tien Thema-boeken Sail 2000 verloot, een toepasselijke prijs, zo blijkt nu! De tien winnaars van het Themaboek Sail 2000 zijn:

C.J. Neele - Heystek, Waddinxveen;
E. Paaimans, Arkel;
J. Munting, Haarlem;
J. Kooyman, Gouda;
Jantsje Mol, Bolsward;
C. Koedood, Kloosterzande;
J.C.G. Dekkers o/d Buys, Eindhoven;
K. Beets - Boot, Heiloo;
Floris Sanders, Laren;
H. Klufft, Beverwijk.

Namens Collect Club: gefeliciteerd!
De winnaars krijgen het boek zo spoedig mogelijk thuis gestuurd.

Tariefswijziging

Per 1 juli 2001 verhoogt PTT Post haar tarieven voor het versturen van brief en kaart. Het nieuwe tarief voor de verzending van brieven en kaarten - in Nederland tot 20 gram - is vanaf deze datum f 0,85. Ook voor het versturen van post naar het buitenland en voor een aantal bijzondere diensten, zoals aangetekend, gelden vanaf 1 juli nieuwe tarieven. Vanaf 1 juli a.s. geeft PTT Post haar nieuwe postzegels met dubbele waarde aanduiding uit. Op deze zegels staat de waarde zowel in guldens (f 0,85) als in euro's (€ 0,39). De postzegels met het nieuwe tarief zijn vanaf 2 juli te koop op het postkantoor, bij de overige reguliere verkooppunten en via Collect Club.

Ook de prijs van de postzegelmapjes wordt per 1 juli 2001 aangepast. Vanaf dan betaalt u voor nieuwe postzegelmapjes de waarde van de aangeboden postzegels plus een bedrag van f 1,10.

Collect Club op internet

De site van Collect Club wordt aangepast en verbeterd. De nieuwe internetsite komt eind juni 'in de lucht', is actueler en biedt meer informatie over postzegels en verzamelproducten. Ook zal bestellen via de site gemakkelijker gaan. Tot de nieuwe site gereed is, krijgt u, als u Collect Club op internet bezoekt, tijdelijk een scherm te zien met de melding dat de site niet bereikbaar is. U weet dan dat er achter de schermen hard gewerkt wordt aan de nieuwe versie van de Collect Club-site. U kunt via de site wel andere PTT Post-sites bereiken. We hopen u eind juni op onze vernieuwde site (www.collectclub.nl) te mogen ontvangen!

Dag van de Jeugdfilatellie

Wil je wel eens op de ladderwagen van de brandweer klimmen? Of een EHBO-demonstratie van dichtbij zien? Kom dan naar de Dag van de Jeugdfilatellie op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei in Alphen aan de Rijn. Het thema is dit jaar 'hulpverlening'. Er zijn allerlei leuke activiteiten die hiermee te maken hebben. Vandaar de aanwezigheid van brandweer en EHBO. Maar ook van PTT Post. Op de PTT-stand wordt onder andere de speciale Beursenvelop, ook met het thema 'hulpverlening', verkocht. Neem, als je naar Alphen aan de Rijn komt, de bon die hiernaast staat mee, dan krijg je bij inlevering op de stand een leuke postzegelverrassing.

Plaats: Tenniscentrum
Nieuwe Sloot
President Kennedylaan 1,
Alphen aan de Rijn
Telefoon: (0172) 49 29 67
Open: vrijdag 18 mei 10 - 17 uur,
zaterdag 19 mei 11 - 16 uur

BON

Bij inlevering van deze bon op
vrijdag 18 of zaterdag 19 mei op
de Dag van de Jeugdfilatellie
in Alphen aan de Rijn,
ontvang je een gratis verrassing.

Heeft u vragen aan
de Collect Club?

Bel Klantenservice:

(050) 586 12 34

(op werkdagen) of

schrijf naar:

PTT Post

Collect Club

Postbus 30051

9700 RN

Groningen

Nederlandse eurozegels

Kunnen Nederlandse postzegels in eurowaarden in alle eurolanden worden gebruikt?

Ook al zijn de Nederlandse postzegels voorzien van een tarief in euro's, ze blijven alleen in Nederland (voor binnenlandse én buitenlandse bestemmingen) te gebruiken voor de frankering van poststukken die ter verzending worden aangeboden aan PTT Post. In het buitenland dient men voor de verzending van post (vakantiegroeten en dergelijke) de in dat land door de betreffende postdienst uitgegeven postzegels te gebruiken.

Aanpassing tarieven

Worden de tarieven aangepast aan de tarieven van de landen die meedoen?

De invoering van de euro staat los van de tarieven die in de verschillende eurolanden gelden voor het verzenden van post. Elk postbedrijf heeft eigen tarieven. Ook na de invoering van de euromunten en -bankbiljetten zal dat het geval zijn.

Combinatie

Vanaf januari 2002 zijn er postzegels in guldens, in euro's en met dubbele waarde aanduiding in omloop. Mag men ze ook combineren of door elkaar gebruiken?

Zowel de postzegels in guldens als in euro's zijn dan geldig voor frankering. Bij voorkeur wordt gevraagd om per postzending één soort (óf eurowaarden, óf guldenwaarden) te gebruiken, maar combineren is toegestaan.

Dubbele waarde aanduiding

Waarom geeft PTT Post vanaf 1 juli 2001 postzegels met een dubbele waarde aanduiding uit?

In het Nationaal Forum voor de introductie van de euro is afgesproken dat de detailhandel vanaf juli 2001 prijzen in guldens en euro's gaat vermelden. PTT Post kiest ervoor om zich hierbij aan te sluiten. PTT Post ziet voor zichzelf een maatschappelijke rol weggelegd om de consument te

begeleiden en een bijdrage te leveren aan het gewenningsproces. Vanaf 1 juli 2001 staat de waarde dus zowel in guldens als in euro's op de postzegels vermeld.

Hoe lang nog?

Hoe lang blijven de postzegels met waarde aanduiding in guldens in het assortiment aanwezig bij de postkantoren en bij Collect Club van PTT Post?

In principe zijn postzegels met waarde aanduiding in guldens nog bij de reguliere verkooppunten verkrijgbaar tot 1 juli 2001. Verzamelproducten worden via Collect Club verkocht zolang de voorraad strekt.

Geldigheid

Hoe lang zijn de postzegels met dubbele waarde aanduiding geldig?

De zegels met dubbele waarde aanduiding zijn voor onbepaalde tijd geldig.

STAMPIE

met Petra en Sven

Hello fooks!

Hoe verzamelen jullie je postzegels? Ik doe het op land, maar ik verzamel ook per thema. Dat is leuk, joh! Je kunt bijvoorbeeld 'dieren' verzamelen, of 'auto's' of vlinders. Er zijn natuurlijk allemaal mogelijkheden. Ik heb een themaverzameling met 'kinderen': dus alles wat met kinderen te maken heeft. Alle kinderpostzegels horen daarbij, maar ook postzegels waar kinderen op staan. En het is dan altijd leuk als er een nieuwe postzegel uitkomt die in mijn verzameling past, en helemaal als dat een Nederlandse postzegel is. Ik ben daarom hartstikke blij met het velletje 'Tussen 2 culturen'. Want wat zag ik: op maar liefst twee van die postzegels staan kinderen! Sven heeft een thema met 'Hulpverleningspostzegels'. Beetje raar thema, vind ik eigenlijk. Maar dat komt omdat zijn vader bij de brandweer zit. En Sven is ook blij, want bij de vrijwilligerspostzegels is er eentje met de brandweer erop! En Petra? Zij spaart dieren. Dus zij heeft niets

deze keer, vinden wij. Maar zelf zegt ze

dat de drie dieren "de pauze, het springende bokje van de deurknop, en het rare dier in de gevel" op het velletje 'Nieuwe Kunst 1890-1910' ook gelden. Sven en ik vinden van niet. Maar ja, het is haar verzameling.

PRIJSVRAAG

Een van de leukste kinderfilms van de afgelopen jaren is 'Lang leve de Koningin', waarin een meisje leert schaken met een levend schaakspel. Stampie verlost vijf video's van deze film! Stuur snel de antwoorden op onderstaande vragen naar: Stampie, kamer 1197, Postbus 30250, 2500 GG Den Haag en maak kans op een van deze video's! VERGEET NIET JE NAAM, ADRES EN LEEFTIJD ERBIJ TE ZETTEN.

- VRAAG 1:** Hoe heet de enige wereldkampioen schaken die ons land tot nu toe heeft gekend?
- VRAAG 2:** Hoeveel postzegels zitten er op het velletje 'Internationaal Jaar van Vrijwilligers 2001'?
- VRAAG 3:** Uit welk land komen postzegels waar Eire op staat?

PETRA GESCHAAKT!

TIP
ALS JE EEN KEER IN AMSTERDAM KOMT, GA DAN EENS NAAR HET MAX EUWEPLEIN. DAT LIGT VLAK BIJ HET LEIDSEPLEIN. HIER VIND JE EEN LEVENSGROOT SCHAAKSPEL, WAAR JE OVERDAG GRATIS MEE MAG SCHAKEN. EEN HEEL SPORTIEVE PRESTATIE OM ZO'N PION TE VERZETTEN!

ZELF THEMA VERZAMELEN

WIL JE NET ALS STAMP EEN THEMAYERZAMELING AANLEGGEN? HEEL MAKKELEJK: GEWOON BEGINNEN. JE KUNT SPECIALE MAPJES BESTELLEN MET EEN THEMA. IN ZO'N MAPJE ZITTEN 50 POSTZEGELS. DAN HEB JE ALVAST EEN MOOI BEGIN! EN JE KRIJGT NU 2 MAPJES VOOR DE PRIJS VAN 1. DOEN DUS. VUL SNEL DE BESTELKAART IN DIE ACHTER IN DEZE COLLECT ZIT.

NB: ER ZIJN VEEL VERSCHILLENDE MAPJES. EN HET THEMA VAN DE MAPJES DIE JE ONTVANGT IS EEN VERRASSING. HET KAN DUS AFWIJKEN VAN HETGEEN HIERONDER STAAT VERMELD.

